

Help, hoe kom ik van Big Tech af?

Waarom van Big Tech af?

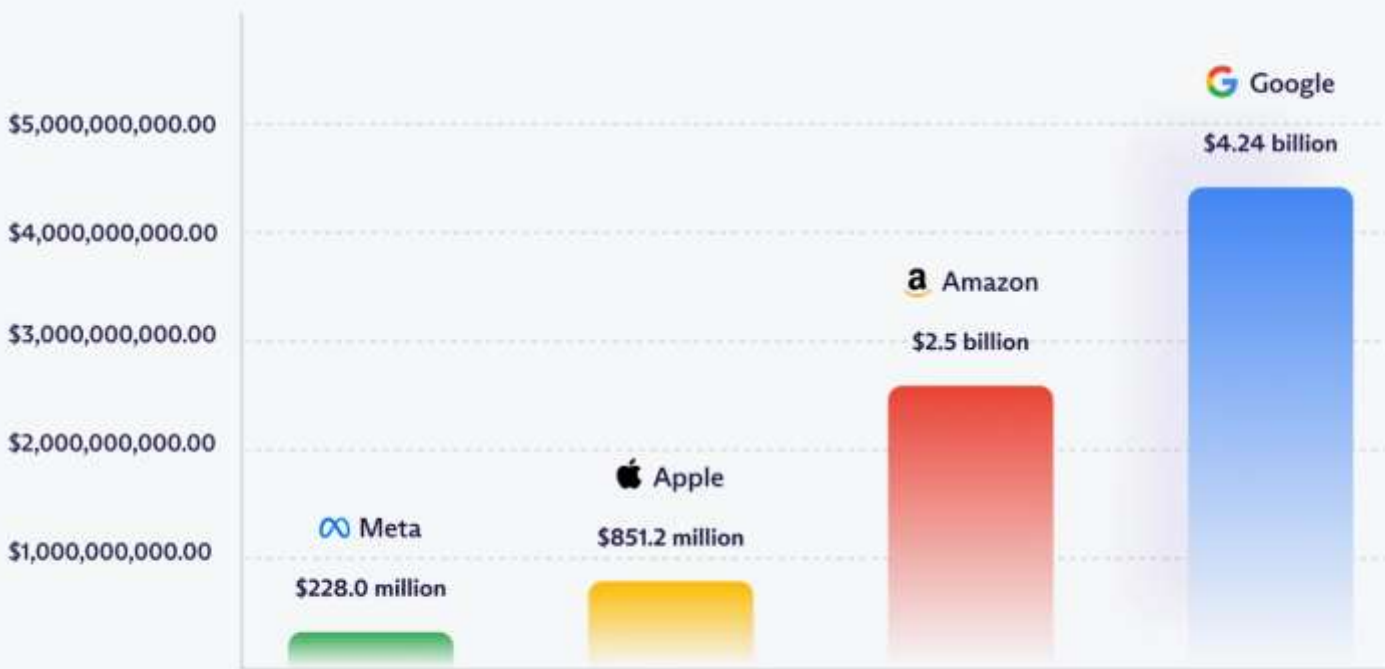
- Privacy, desinfo, surveillance
- Machtsmisbruik
- Klimaat, milieu, sociale consequenties

Hoe dan?

Boetes voor Big Tech in 2025

Total tech fines in 2025

Recall, de 'persoonlijke geheugenassistent' van Microsoft maakt elke paar seconden een screenshot van je laptop. Door deze beelden te analyseren, kan Recall je bijv. vertellen wanneer je met wie een gesprek had. (je kunt hem deactiveren)

Machtdynamiek Bigtech

Rathenau instituut: drieluik,
07-2026. (publieke organisaties)

De machtdynamiek rond big tech-bedrijven

1. Zelfversterkende effecten

Big tech-bedrijven profiteren van zelfversterkende effecten. Netwerk-, schaal- en leereffecten maken gevestigde platformen nog groter en leiden tot een winnert-takes-all-dynamiek.

2. Machtsmiddelen

Big tech-bedrijven beschikken over een hoge concentratie machtsmiddelen, zoals financiële middelen, rekenkracht, data en technologische expertise.

3. Strategieën

Big tech-bedrijven hebben mede dankzij hun ruime middelen de beschikking over strategieën die hun concurrentiepositie bevorderen, zoals het overnemen van bedrijven binnen dezelfde markt, en het uitbreiden van bedrijfsactiviteiten naar andere lagen van de digitale stack. Andere mogelijke strategieën zijn politieke lobby en het afschermen van data.

• Zelfversterkende

effecten

- Netwerk, schaal, leereffecten

• Machtsmiddelen

- Financiën
- Data
- Rekenkracht
- Technologisch

• Strategieën

- Overname bedrijven
- Digitale stack
- Lobby ontregeling
- Afschermen data

Mensbeeld van Big Tech

- Het geloof dat AI de menselijke intelligentie zal overtreffen
- Een optimistische visie op de toekomst waarin nanotechnologie, biotechnologie en AI cruciaal zijn voor de verdere evolutie van de mensheid
- Mensen kunnen zich verbeteren met technologie
- Longtermisme
- Transhumanisme
- Kosmisme
- Concurrentie

Stadsstaat Praxis op
Groenland: oefenterein voor Mars

klimaat milieu sociaal

Environmental Cost of Artificial Intelligence: Carbon, Water, and Land Footprints (VN)

AI is not “just code”; it also involves physical infrastructure and supply chains including data centers, chips, electricity generation, cooling systems, water withdrawals, land occupation, critical minerals, and eventual e-waste.

Energieverbruik data centra

CBS

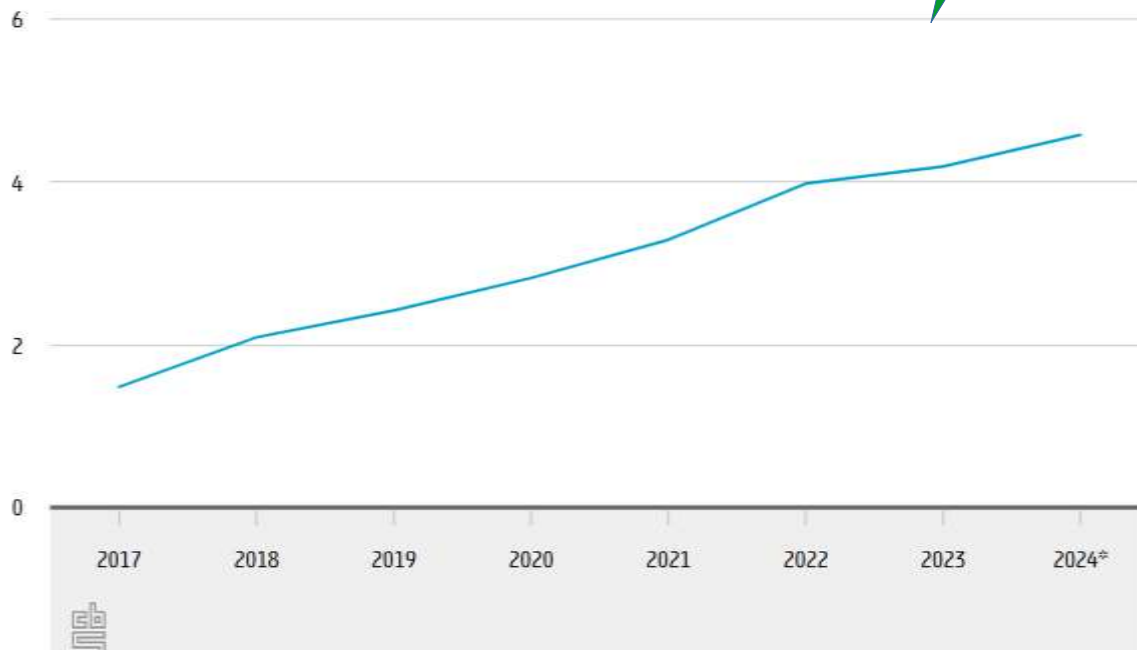
- 200 datacentra waar van 45 met een capaciteit van meer dan 10 Gwh.
- 4,6 % energieverbruik is gelijk aan de energieleverantie aan 2 milj. hh. In 2030 naar 10%,-20%

VN: 945 TWh in 2030

- 3x gebruik van Pakistan, Bangladesh, Nigeria,(650 milj. mensen).
- carbon footprint 399 milj. ton CO₂ e,
- 6.7 miljard trees ,10 j. = 2x aantal bomen in UK

Elektriciteitslevering aan datacenters

% van totale elektriciteitsverbruik

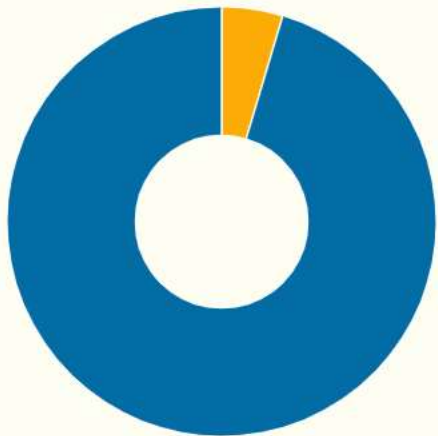

Waar komt de energie vandaan?

Environmental Cost of Artificial Intelligence:
Carbon, Water, and Land Footprints

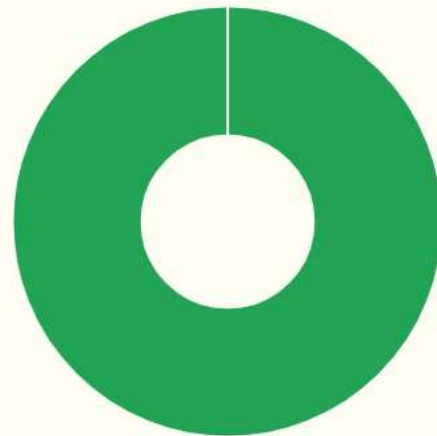
Dutch Data Centre Association

Electriciteitsgebruik datacenters Overige electriciteitsgebruik

Totale Electriciteitsgebruik Nederlandse Datacenters

Groene Energie Overige Energiebronnen

Groene Energie In Datacenters

Maar: hoe meer
groene energie des te
groter voetafdruk op
water en land

Waterverbruik

- CBS: in NL bijna 1 milj m³ of 0,088% van totaalgebruik, maar bij hoge temperaturen is er meer water nodig
- Alternatieven: industriewater, gezuiverd afvalwater of regenwater
- In een aantal landen is water een groot probleem
- VN in 2030: 9,3 trilioen l: komt overeen met jaarlijks huishoudelijk gebruik van 1,3 miljard inwoners van Sub-Sahara Afrika

In Querétaro de droogste streek van Mexico
Amazon, Microsoft and Google are among
those lining up multibillion-dollar investments

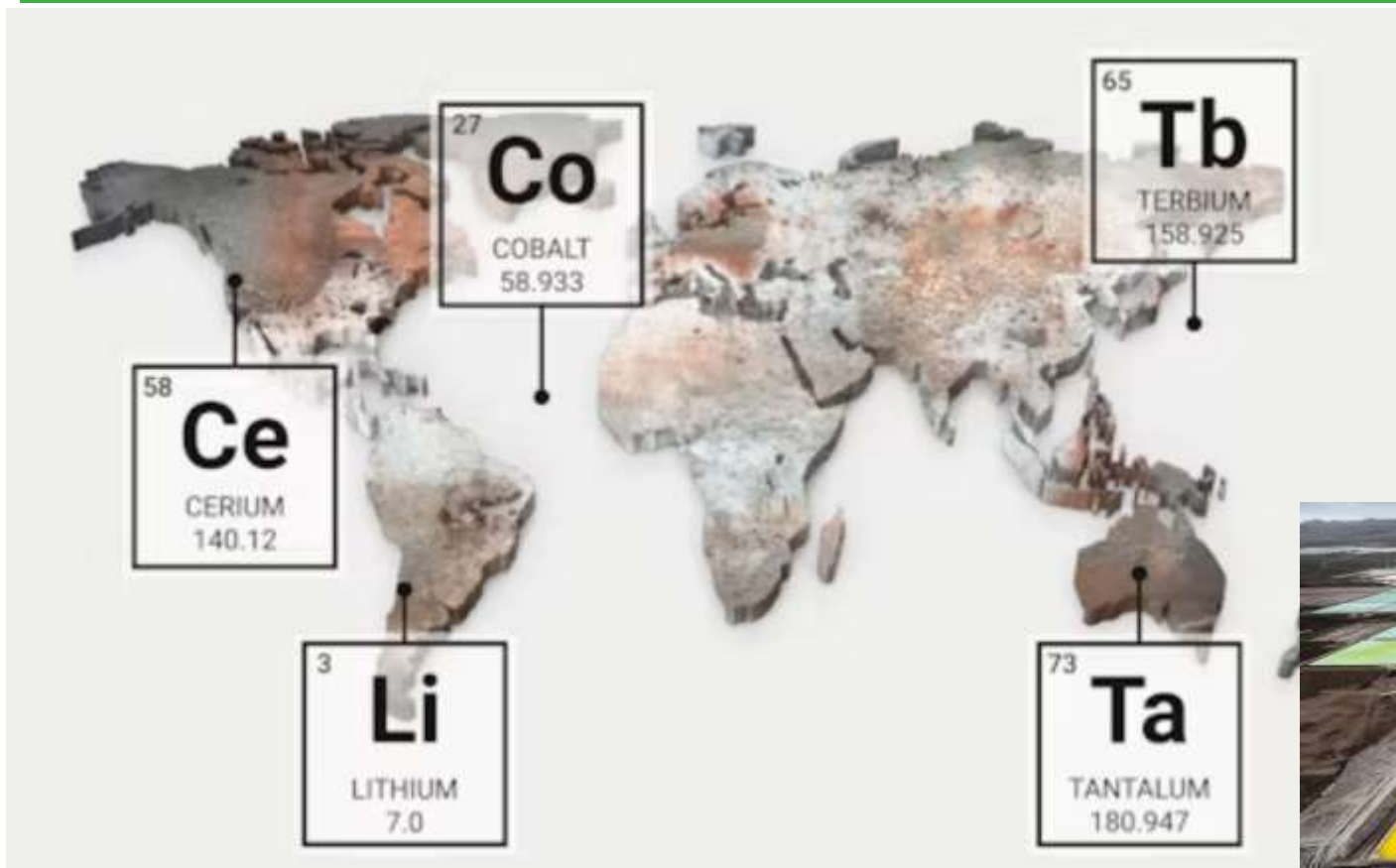
Landgebruik

- Netto: 239 ha in nl
- Bruto:
 - Supply chains
 - Zonnepanelen
 - Chips
 - Infrastructuur

Louisiana, USA: 37 ha, 9,1 km²
We aim to be good to our neighbours

Grondstoffen

- Geopolitiek
- Lithium en cobalt
- Winning en milieu
- Winning en arbeidsomstandigheden

Sociale impact

- Land- en watergrabbing
- VS en China profiteren, maar niet iedereen
- Buitengesloten landen/gebieden dragen de kosten van mijnning mineralen en e-waste
- Arbeid: onderbetaald en onveilig
- Belastingvoordelen die de staat moet missen
- Structureel geweld en uitbuiting

VN: The result is a widening of the existing digital divide between countries that build and control AI systems and those that consume them.

Hoe komen we ervan af?

- Politieke beslissingen, NL-EU
- Ondernemers proberen het, zoals de Correspondent
- Eerste stap is Bewuste inzet: denk na

Waar begin je?

- Zoek alternatieven voor producten en diensten
 - zoekmachines
 - email
 - sociale media
 - browsers
 - cloudsopslag
- Beperk data die je deelt
 - gebruik open software afkomstig uit Europa
- Overweeg over te gaan op Linux
- Lees en begrijp privacy beleid
 - kijk wat bedrijven doen met je data

Stappenplan Bits of Freedom

AI dan?

- Grote modellen bieden doorgaans meer functionaliteit maar kleinere zijn kwalitatief beter.
- Beperk maken van plaatjes, video's
- Kies Chat Mistral, GreenPT
- Zoekmachines: je kunt kiezen of je ai gebruik

VN: energieverbruik chat
query 200 x btc
Plaatje: 1,450 x btc Een korte
AI video 200,000 spam
classifications.
Keuze model, lente prompt,,
output format,
resolutie, allemaal van
invloed..
Maar hoe efficiënter het
model , des te vaker wordt
het gebruikt!

Computer en telefoon

- Beveilig je computer, smartphone goed, zijn het meest gevoelig
- Voor smartphone en computer
 - Linux OS op een Linux smartphone (Fairphone of Jola)
 - Linux voor computer of Graphene OS
- Netwerkbeveiliging: firewall, DNS en VPN en je router
- Repaircafé

Het Repaircafé helpt met Linux
Microsoft op 13 oktober 2026 stopt met de ondersteuning van Windows 10

En verder

- Bits of freedom
- The Fire Wall
- Public Spaces
- Politiek: kiest vooralsnog voor de groter is beter strategie
- Proton, Roel Dobbe on you tube

Is verantwoorde AI mogelijk?

- Open brief [Zorgvuldig & Zorgzaam Digitaal](#) (ZZD), ondertekend door meer dan 700 wetenschappers, experts en maatschappelijke organisaties,
 - .Mens, natuur en democratie
 - Geen uitzonderingspositie van AI
 - Ontwikkeling van kleinere toepasbare modellen, ontwikkeld samen met gebruikers en vakdeskundigen.
 - Streef naar economische haalbaarheid en toegevoegde waarde voor iedereen
 - Verminder energie- en waterverbruik, wees bewust van schadelijke effecten

VN:A six-principle governance framework:
"responsible AI ecosystem":
transparency, efficiency by design, equity and environmental justice, lifecycle responsibility, global cooperation, and sustainable use, with specific responsibilities assigned across the AI ecosystem